

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นลักษณะคะแนนทดสอบจัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษและค่าทัศนคติ กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสรุปได้ดังนี้

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 20% หรือ 292 คนของประชากรนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ในปีการศึกษา 2534 จำนวน 1,469 คน นั้น ส่วนใหญ่ (69.5%) เริ่มเรียนภาษาอังกฤษมาประมาณ 7-8 ปี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลคะแนนจากการทดสอบ 2 ประเภท และจากการสำรวจทัศนคติของนักศึกษาต่อภาษาอังกฤษ การทดสอบประเภทแรก เป็นการทดสอบจัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ซึ่งแสดงผลคะแนนว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ 11 คณะ จาก 14 คณะ มีความสามารถทางภาษาสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย การทดสอบประเภทที่สอง เป็นการสอบวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป 1 และ 2 ซึ่งนำเอาคะแนนมาใช้เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ จากการวิเคราะห์ผลคะแนนแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่ 8 คณะ จาก 14 คณะ มีความสามารถสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย มีนักศึกษาจาก 3 คณะ ที่มีผลคะแนนการเรียนภาษาอังกฤษลดต่ำลงอย่างเห็นได้ชัด ฉะนั้นลำดับและการเรียงคะแนนจากผลคะแนนเฉลี่ยรวมเปรียบเทียบแต่ละคณะ จึงเปลี่ยนแปลงมาเป็นลำดับหลังเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมของนักศึกษาทุกคณะ จากผลการสอบทั้งสองประเภท จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยรวมของการสอบวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป \bar{X} รวม = 58.98, SD = 10.06 และคะแนนเฉลี่ยรวมของการสอบจัดระดับ \bar{X} รวม = 46.62, SD = 10.06 ในส่วนของการสำรวจทัศนคติผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจที่จัดทำขึ้นหลังจากวิเคราะห์หาค่าการจำแนกเป็นรายข้อแล้ว จากข้อมูลทัศนคติของนักศึกษาต่อภาษาอังกฤษ พบว่านักศึกษามีทัศนคติ

รวมต่อภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี (\bar{X} รวม = 4.45, SD = 0.53) ซึ่งสรุปได้ว่าเมื่อนักศึกษาเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อการศึกษาในอนาคต แต่นักศึกษาค่อนข้างไม่เห็นด้วยต่อการที่ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา นักศึกษาอยากให้การเรียนการสอนน่าสนใจ โดยใช้สื่อทันสมัยช่วยในการเรียนการสอน ในส่วนความรู้สึกส่วนตัวที่เกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษ นักศึกษาเกิดความรู้สึกค่อนข้างกระตือรือร้นในการเรียนภาษาอังกฤษ มากกว่ารู้สึกเบื่อหน่ายและท้อถอย นักศึกษาชอบเรียนและฝึกฝนภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียนโดยใช้สื่อสำเร็จที่ให้ความบันเทิงคือ ใช้ เทปเพลง และรายการสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ และนักศึกษามีความคาดหวังที่จะมีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ แม้ว่านักศึกษาไม่ชอบที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาโดยตรง นักศึกษาเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษในด้านการศึกษามาก รองลงมาคือ ด้านการงาน ขณะเดียวกันนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นมีอุปสรรคทั้ง 4 ทักษะ การฟัง (96.9%) การพูด (97.9%) มีมากกว่าการเขียน (90.8%) และการอ่าน (85.6%) ในด้านการพัฒนาทักษะการฟังยังมีน้อย เพราะมีการจัดกิจกรรมการฟังในชั้นเรียนน้อย และยังขาดการฝึกฟังนอกชั้นเรียนด้วย ในด้านการพัฒนาทักษะการพูด นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารไม่ได้เท่าที่ควรเพราะขาดพื้นฐานความรู้ทางไวยากรณ์ จึงไม่มั่นใจที่จะใช้ภาษาอังกฤษในการพูด ในด้านการพัฒนาทักษะการเขียนปัญหาและอุปสรรคก็เช่นเดียวกับการพูด คือมีปัญหาด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ ส่วนในด้านการอ่าน แม้ว่าจะ เป็นกิจกรรมหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นักศึกษาก็ยังมีปัญหาในแง่ของจำนวนเรื่องที่ฝึกมีน้อย และเรื่องที่ใช้ในการฝึกอ่านก็ยากเกินไป

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทดสอบจัดระดับ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ($P < 0.0001$) หรืออาจกล่าวได้ว่าคะแนนจัดระดับ สามารถจำแนกความสามารถทางภาษาของนักศึกษาได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์แสดงนัยสำคัญตามข้อสมมุติฐานที่กำหนดไว้คือ

1. การทดสอบจัดระดับมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังสมการ $PSC = 25.346458 + 2.268841 TSC$
2. ทักษะที่มีต่อภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ไปในทางเดียวกัน แต่ในระดับที่ไม่สูงนัก

อภิปรายผล

จุดประสงค์ในการสอนภาษาต่างประเทศ 4 ประการ ตามที่ Rivers กล่าวไว้ นั้น จุดประสงค์ว่าด้วย "สอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการติดต่อกับผู้อื่นได้" ยังเป็นจุดประสงค์ที่นักศึกษายังไม่บรรลุถึงโดยพิจารณาจากอุปสรรคและปัญหาที่ได้จากการสำรวจทัศนคติ การจัดการเรียนการสอน จึงควรเน้นให้เกิดการเรียนรู้แบบ acquisition แทนการเรียนรู้แบบ learning เพราะการเรียนรู้แบบแรกก่อให้เกิดกระบวนการภายในคือ สภาวะอารมณ์และแรงจูงใจที่จะใช้ภาษาสื่อสาร ขณะเดียวกันก็มีการจัดระบบกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ได้รับรู้ หรือเรียนรู้ให้เป็นโครงสร้างที่เป็นระบบ และมีการปรับแต่งกฎเกณฑ์ทางภาษาไปตามความลึกซึ้งในการเรียนรู้ในส่วนของทัศนคติ นักศึกษาเห็นด้วยอย่างมากต่อการเรียนภาษาอังกฤษในประเด็นการศึกษาต่อ และมีทัศนคติเห็นด้วยต่อการเรียนเพื่อการสังคม และวิชาชีพ ในการเรียนภาษาต่างประเทศความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ทัศนคติ และแรงจูงใจ ซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนของปัจเจกบุคคลที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายาม และเกิดกำลังใจในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่วนอุปสรรคในการเรียนภาษาอังกฤษพบทั้ง 4 ทักษะ เมื่อแบ่งทักษะทั้งสี่เป็น ทักษะแบบการรับรู้ (receptive skills) คือ การฟัง และการอ่าน และทักษะแบบการใช้ (productive skills) คือ การพูดและการเขียน นักศึกษามีอุปสรรคการใช้ทักษะแบบ productive ดูเหมือนว่านักศึกษาขาดพื้นฐานความรู้ทางไวยากรณ์ที่คาดหวัง และการเรียนการสอนไม่เป็นรูปแบบเพื่อการสื่อสาร จึงไม่เอื้อให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนา

ความสามารถในการเลือกใช้รูปแบบของภาษาไปใช้ในการสื่อความ ประเด็นที่น่าสนใจที่จะอภิปรายเพิ่มเติมคือ

1. นักศึกษาเห็นประโยชน์และความสำคัญของภาษาอังกฤษ แต่ในขณะที่เดียวกันค่อนข้างไม่เห็นด้วยต่อการที่ภาษาอังกฤษ เป็นวิชาบังคับในหลักสูตร ซึ่งดูเหมือนขัดกัน การที่นักศึกษาไม่ยอมให้เป็นวิชาบังคับ อาจเพราะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องยาก และถ้าการจัดการเรียนการสอนไม่ดึงดูดใจด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นด้วยว่าต้องเป็นวิชาบังคับ
2. แม้ภาษาอังกฤษไม่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน แต่นักศึกษาอยากสื่อความโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ อาจเนื่องจากเห็นว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีเกียรติในสังคม ซึ่งเป็นแรงจูงใจทางสังคมอย่างหนึ่ง
3. อุปสรรคที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษคือ ขาดทักษะด้านการพูด ซึ่งดูเหมือนขาดปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย (Comprehensible Input) การรับภาษาโดยเน้นที่ความหมายเป็นสิ่งสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความเนื่องจากปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย ผู้เรียนจะรับภาษาที่สอง (Acquire) ไปตามธรรมชาติ
4. นักศึกษาชอบเรียนและฝึกฝนภาษาอังกฤษนอกชั้นเรียน โดยใช้สื่อสำเร็จที่ให้ความบันเทิง เช่น เทปเพลง และรายการโทรทัศน์ ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลประกอบการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อเพิ่มปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย

ฉะนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงไม่ควรเน้นให้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพียงอย่างเดียว ควรเพิ่มการเน้นที่การฝึกทักษะเพื่อให้สื่อความได้ เพราะปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร จากงานวิจัยนี้มีข้อบ่งชี้ให้เห็นว่านักศึกษาอยากที่จะสื่อความเป็นภาษาอังกฤษได้ แต่ยังคงขาดกลไกในการเรียนการสอนที่เหมาะสม นอกจากนั้นการใช้สื่อสำเร็จที่ทันสมัยมากขึ้น ตลอดจนการจัดกิจกรรมทางภาษาให้นักศึกษามีส่วนร่วมมากขึ้น ประเด็นเหล่านี้ควรเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยนี้ ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ในการที่จะทำให้สมบูรณ์ขึ้น ควรมีการท้าววิจัยเน้นหนักทัศนคติของนักศึกษาในโครงสร้างลึกที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเพิ่มตัวแปรอื่น ๆ เช่น พฤติกรรมการเรียน และวิธีการเสริมทักษะภาษาอังกฤษ

2. การเรียนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่งควบคุมโดยแรงจูงใจที่จะเรียน ซึ่งครูที่ดีสามารถปลูกฝังความสามารถเหล่านี้ จึงควรจะทำการวิจัยในส่วนที่เป็นปัจจัยกระบวนการเรียนการสอน และวิธีสอนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงควบคู่กับตัวแปรทัศนคติของนักศึกษา